

Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok

„Nincs rossz kérdés, csak amit nem tesznek fel”

Megyebíró Anikó

Vincze László

Mádi-Szabó Zoltán

Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok

- 1998-2000-ig bevezetés három ütemben
- Teljeskörű kötelező alkalmazás 2001-től

Magyar Standardok a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok fordításai

- „Clarity” projekt tartalmi és formai változásai
 - Egységes struktúra
 - Minden standard a következők szerint épül fel:
 - Bevezetés
 - Célok
 - Fogalmak
 - Követelmények – „kell” vagy „nem szabad”
 - Alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok – „hat/het”

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 200. A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása
 - Kellő bizonyosság szerzése arról, hogy a pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást.
 - Képesé téve a könyvvizsgálót arra, hogy véleményt nyilvánítson arról, hogy a pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban készültek-e.
 - A kellő bizonyosság megszerzése érdekében a könyvvizsgálónak elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot kell szereznie azért, hogy a könyvvizsgálati kockázatot elfogadhatóan alacsony szintre csökkentse, és így képes legyen olyan ésszerű következtetéseket levonni, amelyekre a könyvvizsgálói véleményét alapozza.
 - A könyvvizsgálónak szakmai szkepticizmussal kell megterveznie és végrehajtania a könyvvizsgálatot, felismerve, hogy lehetnek olyan körülmények, amelyek miatt a pénzügyi kimutatások lényeges hibás állításokat tartalmazhatnak.
 - A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése és végrehajtása során a könyvvizsgálónak szakmai megítélést kell alkalmaznia.
 - A könyvvizsgálati standardoknak való megfelelés akkor jelenthető ki, ha valamennyi releváns standard követelményeinek megfeleltek, azzal, hogy ha a könyvvizsgáló szükségesnek tartja eltérni a követelményektől, alternatív eljárásokat kell végrehajtania az adott standard céljainak elérése érdekében.

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 210. Megegyezés a könyvvizsgálati megbízások feltételeiről
 - A könyvvizsgáló célja, hogy egy könyvvizsgálati megbízást csak akkor fogadjon el vagy folytasson, ha abban, amire alapozva a könyvvizsgálatot végre kell hajtani, megállapodtak és a könyvvizsgálat előfeltételei fennállnak.
 - Annak megerősítésével, hogy a könyvvizsgáló és a vezetés és adott esetben az irányítással megbízott személyek a könyvvizsgálati megbízás feltételeit azonosan értelmezik.
 - Írásbeli szerződést kell kötni.
 - Szerződés főbb elemei: cél, hatókör, alapfeltételezés - vezetés felelősége, adatokhoz való hozzáférés, utalás a belső korlátokra.
- 220. A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségellenőrzése
 - A könyvvizsgálat megfeleljen a szakmai standardoknak, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek.
 - A kibocsátott könyvvizsgálói jelentés az adott körülmények között legyen megfelelő
 - Egyedi könyvvizsgálat szintje: minőség a könyvvizsgáló felelősége, etikai követelmények pl. függetlenség, ügyfél elfogadás-megtartás, munkacsoport kijelölése, megbízás végrehajtása, konzultáció szükségessége, eltérő vélemények kezelése, figyelemmel kísérés, dokumentálás.

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 230. Könyvvizsgálati dokumentáció
 - A könyvvizsgálói jelentés alapjának elegendő és megfelelő rögzítését szolgáltatja, valamint bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a könyvvizsgálatot a könyvvizsgálati standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban tervezték meg és hajtották végre.
 - Dokumentálni kell a végrehajtott eljárásokat, azok eredményét, a megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékokat és a levont következtetéseket.
 - Dokumentálni kell a tesztelt tételek azonosítóit, azonosított eltéréseket és azok jellegét, terjedelmét.
 - Azonosítani kell a munkapapírok készítőjét és áttekintőjét.
 - Bizonyítékgyűjtés és az eljárások a jelentés kibocsátásáig kell hogy lezáruljanak.
 - A dokumentációt le kell zárni 60 nappal a jelentés dátumát követően.
 - Dokumentáció bizalmas őrzése.

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 240. A könyvvizsgáló csalással összefüggő felelősége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
 - Azonosítsa és felmérje a pénzügyi kimutatások csalásból eredő lényeges hibás állításainak kockázatait.
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen a csalásból eredő lényeges hibás állítás becsült kockázatairól a megfelelő válaszok megtervezésén és megvalósításán keresztül.
 - Megfelelően válaszoljon a könyvvizsgálat során azonosított csalásra vagy gyanított csalásra.
 - A csalásból eredő lényeges hibás állítás kockázatainak azonosítása és felmérése során a könyvvizsgálónak - azon feltételezés alapján, hogy csalási kockázatok állnak fenn a bevételek megjelenítésében.
 - Átfogó válaszok (szakmai szkepticizmus, tervezés alatti megbeszélések, vezetés kikérdezése, kockázatok felmérése, szokatlan kapcsolatok azonosítása, kockázati tényezők megítélése, dokumentálás, vezetés nyilatkozatai, kommunikáció).
 - Az állítások szintjén fennálló, csalásból eredő lényeges hibás állítások becsült kockázataira reagáló specifikus könyvvizsgálati eljárások.
 - A kontrollok vezetés általi felülírásával kapcsolatos kockázatokra reagáló könyvvizsgálati eljárások (pl. számviteli becslések, helyesbítések, manuális (vegyes) könyvelési tételek).

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 250. Törvények és jogszabályok figyelembevétele a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen azon jogszabályok és szabályozások rendelkezéseinek való megfelelésre, amelyekről általánosan elfogadott, hogy közvetlen hatással vannak a pénzügyi kimutatásokban szereplő lényeges összegek és közzétételek meghatározására.
 - Meghatározott könyvvizsgálati eljárásokat hajtson végre annak érdekében, hogy elősegítse az olyan egyéb jogszabályoknak és szabályozásoknak való meg nem felelés eseteinek az azonosítását, amelyek lényeges hatással lehetnek a pénzügyi kimutatásokra.
 - Megfelelően válaszoljon a jogszabályoknak és szabályozásoknak való, a könyvvizsgálat során azonosított meg nem felelésre vagy gyanított meg nem felelésre.
 - Lényeges hatású jogszabályok azonosítása, betartás ellenőrzése, feltárt meg nem felelések jelentése.

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 260. Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel
 - Egyértelműen kommunikálja az irányítással megbízott személyek felé a könyvvizsgáló felelősségét a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával kapcsolatban, valamint a könyvvizsgálat tervezett hatókörének és ütemezésének áttekintését.
 - Az irányítással megbízott személyektől megszerezze a könyvvizsgálat szempontjából releváns információkat.
 - Időben közölje a könyvvizsgálat nyomán felmerülő olyan megfigyeléseket az irányítással megbízott személyekkel, amelyek a pénzügyi beszámolási folyamat felügyeletére vonatkozó felelősségük szempontjából jelentősek és relevánsak.
 - Eredményes kétirányú kommunikációt szorgalmazzon a könyvvizsgáló és az irányítással megbízott személyek között.

200-299 Hatáskörök, felelőségek

- 265. A belső kontroll hiányosságainak kommunikálása az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé
 - A könyvvizsgáló célja, hogy megfelelően kommunikálja az irányítással megbízott személyek és a vezetés felé a belső kontroll azon hiányosságait, amelyeket a könyvvizsgáló a könyvvizsgálat során azonosított, és amelyek a könyvvizsgáló szakmai megítélése szerint kellően fontosak ahhoz, hogy az ő figyelmükre méltó legyen.
 - hiányosság: ha nem képesek a belső kontrollok megelőzni, vagy feltárni és helyesbíteni a hibás állításokat, vagy ha a kontroll hiányzik
 - jelentős hiányosság: az a hiányosság, amely érdemes az irányítással megbízott személyek figyelmére
 - Kommunikáció időben és írásban

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 300. A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése
 - A könyvvizsgáló célja a könyvvizsgálat oly módon való megtervezése, hogy az hatékonyan legyen elvégezve
 - Átfogó stratégia (hatókör, jelentés, szakértők bevonása, lényegességi szint, magas kock. területek, lényeges tételek azonosítása, belső ellenőrzés hatékonyságára vonatkozó várakozás)
 - Könyvvizsgálati terv – munkaprogram (könyvvizsgálati eljárások jellege, terjedelme, ütemezése, a teljes beszámolóra, munkacsoport irányítása)
 - Szükség szerint aktualizálni kell az átfogó stratégiát és könyvvizsgálati tervet (egészen a jelentés kibocsátásáig)
 - Első könyvvizsgálatok (kommunikáció az előző könyvvizsgálóval)

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 315. A lényeges hibás állítás kockázatainak azonosítása és felmérése a gazdálkodó egység és környezetének megismerésén keresztül
 - A könyvvizsgáló célja az akár csalásból, akár hibából eredő, a pénzügyi kimutatások és az állítások szintjén fennálló lényeges hibás állítás kockázatainak azonosítása és felmérése, a gazdálkodó egység és környezetének – a gazdálkodó egység belső kontrollját is beleértve – megismerésén keresztül, ezáltal alapozva meg a lényeges hibás állítások becsült kockázataira adott válaszok megtervezését és végrehajtását.
 - Kockázatbecslési eljárások (vezetés kikérdezése, elemző eljárások, megfigyelés)
 - A gazdálkodó és környezete megismerése (iparági tényezők, gazdálkodó jellege, célok és stratégiák és kapcsolódó üzleti kockázatok, a teljesítmény mérése, szabályozási környezet)
 - A kontroll környezet megismerése (gazdálkodó egység kockázatbecslési folyamata, kockázatkezelését célzó intézkedések)
 - A lényeges hibás állítások kockázatának felmérése (jelentős kockázati területek, kapcsolódó ellenőrzések egyenlegekre, ügylet csoportokra, közzétételekre)

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 320. Lényegesség a könyvvizsgálat tervezésében és végrehajtásában
 - A könyvvizsgáló célja, hogy a lényegesség fogalmát a könyvvizsgálat tervezése és végrehajtása során megfelelően alkalmazza.
 - Pénzügyi kimutatások egészére vonatkozó lényegesség meghatározása a hibás állítások értékeléséhez (450-es st.) cél, hogy a feltárt és fel nem tárt hibás állítások együttes hatása ne legyen lényeges.
 - Az információ lényeges, ha annak hiánya, vagy hibás állítása befolyással lehet a felhasználóknak a pénzügyi kimutatások alapján hozott gazdasági döntéseire.
 - A végrehajtási lényegesség meghatározása a könyvvizsgálati eljárások jellegének, ütemezésének és terjedelmének meghatározása érdekében (pl. ez a mintavételezés alapja).
 - A lényegesség, végrehajtási lényegesség változhat a könyvvizsgálat előrehaladtával, amennyiben változik a vetítési alap.
 - Az a jó vetítési alap, ami alapján a vállalkozást a beszámoló felhasználói (pl. tulajdonosok, bank, szállítók) leginkább megítélik.
 - Mennyiségi szempontoknál bruttó (mérlegfőösszeg, értékesítés nettó árbevétele) vagy nettó vetítési alap (saját tőke, adózás előtti eredmény).
 - Finomítható (csökkenthető) egyes állításokra (SZÜK) mennyiségi és minőségi szempontok alapján.

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 330. A könyvvizsgáló válaszai a becsült kockázatokra
 - A könyvvizsgáló célja, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen a lényeges hibás állítás becsült kockázataira vonatkozóan a kockázatokra adandó megfelelő válaszok kialakításán és végrehajtásán keresztül
 - Minden egyes ügyletcsoport, számlaegyenleg és közzététel tekintetében mérlegelnie kell az állítás szintjén fennálló lényeges hibás állítás kockázatát
 - Átfogó válaszok (szakmai szkepticizmus: kritikusan kell értékelni a bizonyítékokat ha az eljárás nem vezet eredményre, másikat kell választani, felügyelet, kiszámíthatatlanság, nagyobb tapasztalat, szakértők bevonása)
 - Válaszok az állítások szintjén (jelleg, ütemezés és terjedelem mérlegelése)
 - Kontrollok tesztelése tervezés, bevezetés, működési hatékonyság (pl. megfigyelés) releváns ha az ellenőrzési kockázat alacsony, vagy ha alapvető eljárásokból nem szerezhető bizonyosság)
 - Elemző eljárások (újrakalkuláció, várakozás felállítása)
 - Alapvető eljárások (egyenlegközlés, adófolyószámla egyeztetés, analitikával egyeztetés, alapbizonylatokhoz való egyeztetés)
 - Elegendő és megfelelő-e a megszerzett bizonyíték? A könyvvizsgálati kockázat elfogadható szintre csökkent-e, szükséges-e alternatív eljárás.

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 402. Szolgáltató szervezeteket igénybe vevő gazdálkodó egységekre vonatkozó könyvvizsgálati szempontok
 - A szolgáltató szervezet által nyújtott szolgáltatások jellegének és jelentőségének, valamint azoknak az igénybe vevő gazdálkodó egység könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrolljára gyakorolt hatásának olyan mértékű megismerése, ami a lényeges hibás állítás kockázatainak azonosításához és felméréséhez elegendő.
 - Az ezen kockázatokra reagáló könyvvizsgálati eljárások megtervezése és végrehajtása.

300-499 Kockázatbecslés és adott válaszok

- 450. A könyvvizsgálat során azonosított hibás állítások értékelése
 - Értékelni szükséges az azonosított hibás állítások hatását a könyvvizsgálatra, a nem helyesbített hibás állítások – ha vannak ilyenek – hatását a pénzügyi kimutatásokra.
 - Önmagukban vagy együttesen lényegesek-e, minőségi szempontokat is mérlegelve meg kell érteni a hibákat és hogy miért nem javítják.
 - A könyvvizsgálónak az egyértelműen elhanyagolhatókon kívül össze kell gyűjtenie a könyvvizsgálat során azonosított hibás állításokat.
 - Egyedileg lényeges hibás állítások nem ellensúlyozhatók.
 - Előző időszaki hatásokat is mérlegelni kell.
 - Egyértelműen elhanyagolható hibás állítások melyek sem egyedileg, sem kumuláltan semmilyen körülmények között nem tudnak beszámoló alapján hozott gazdasági döntést befolyásolni pl. lényegesség 5%-a egyedi hiba esetén (rendszer hibát ki kell vetíteni a sokaságra).
 - Kommunikálni szükséges az irányítással megbízott személyekkel, amennyiben a jelentés minősítése várható.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 500. Könyvvizsgálati bizonyítékok
 - A könyvvizsgáló célja a könyvvizsgálati eljárások oly módon történő megtervezése és végrehajtása, amely lehetővé teszi a könyvvizsgáló számára, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen ahhoz, hogy észszerű következtetéseket tudjon levonni, amelyekre a könyvvizsgálói véleményt alapozza.
 - Elegendő és megfelelő bizonyosságot kell szerezni amelyen alapul a könyvvizsgálói vélemény (forrása: könyvvizsgálati eljárások)
 - Beszámoló minden lényeges állítására SZÜK (egyenlegek, ügyletcsoportok közzétételek)
 - A vezetés szakértője kompetenciájának, képességei mellett a tárgyilagosságának értékelése is szükséges.
 - Keretelvekben: az elegendőség a bizonyíték mennyiségére, a megfelelőség a minőségére, vagyis annak relevanciájára és megbízhatóságára vonatkozik.
 - A könyvvizsgáló nem fogalmazhat meg a bizonyítékokkal ellentétes következtetést.

Állítások felhasználása a könyvvizsgálati bizonyíték megszerzésében

Ügyletcsoportokkal kapcsolatos állítások:

- Előfordulás (a rögzített ügyletek előfordultak és a gazdálkodóhoz kapcsolódnak)
- Teljesség (minden rögzítendő ügylet)
- Pontosság (az adatoknak megfelelően)
- Időszakok közötti elhatárolás (cut off)
- Besorolás (megfelelő számlákon)

Állítások felhasználása a könyvvizsgálati bizonyíték megszerzésében

Az időszak végi számlaegyenlegekkel kapcsolatos állítások

- Létezés (eszközök, kötelezettségek léteznek-e)
- Jogok és kötelezettségek (a gazdálkodóé-e)
- Teljesség (mindent rögzítettek)
- Értékelés (helyes értéken van bemutatva)

Állítások felhasználása a könyvvizsgálati bizonyíték megszerzésében

A bemutatással és közzététellel kapcsolatos állítások

- Előfordulás, valamint jogok és kötelezettségek
- Teljesség (minden közzététel)
- Besorolás és érthetőség
- Pontosság és értékelés

A könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzésének eszközei

A könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzésének eszközei

- nyilvántartások vagy dokumentumok szemrevételezése
- tárgyasult eszközök szemrevételezése
- Megfigyelés (mások által végrehajtott eljárások figyelése)
- információkérés
- visszaigazolás
- újraszámítás
- újbóli végrehajtás
- elemző eljárások

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 501. Könyvvizsgálati bizonyítékok – egyes tételekre vonatkozó speciális szempontok
 - Készletek létezése és állapota (leltározáson való részvétel, ha a készletek jelentősek, amennyiben nem a fordulónapon történik a leltár a készletmozgások vizsgálatával a fordulónapi állapotra kell hozni)
 - A gazdálkodó egységet érintő peres ügyek és egyéb jogi igények teljessége (jogásztól, vezetéstől információ beszerzése, írásbeli nyilatkozat kérése)
 - Szegmens információk keretelvekkel összhangban történő bemutatása (közzététel ha releváns pl. IFRS)
- 505. Külső megerősítések
 - Külső megerősítési eljárások alkalmazása során a könyvvizsgáló célja az, hogy ezen eljárások megtervezésével és végrehajtásával releváns és megbízható könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen
 - Bank, követelések, konszignációs készlet, kötelezettség)
 - Külső megerősítési eljárások alkalmazásakor a könyvvizsgálónak ellenőrzés alatt kell tartania a külső megerősítési kéréseket kiválasztás, elkészítés, kiküldés, közvetlenül a könyvvizsgálóhoz érkezés, válaszok értékelése
 - Pozitív: ha egyetért akkor is küldje vissza, negatív: ha egyetért nem kell
 - Ha nem érkezik válasz: alternatív eljárást kell végrehajtani.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 510. Első könyvvizsgálati megbízások – Nyitóegyenlegek
 - A nyitóegyenlegek tartalmazzak-e olyan hibás állításokat, amelyek a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokat lényegesen befolyásolják (az előző könyvvizsgáló munkapapírjainak áttekintésével és/vagy saját eljárásokkal saját kockázatbecslés alapján)
 - A nyitóegyenlegekben tükröződő megfelelő számviteli politikákat következetesen alkalmazták-e a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokban vagy az azokban bekövetkezett változásokat megfelelően számolták-e el és a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban megfelelően mutatták-e be és tették-e közzé.
- 520. Elemző eljárások (alapvető és átfogó)
 - A nyilvántartott összegekre vagy arányszámokra vonatkozóan várakozást kell kialakítania és értékelnie kell, hogy a várakozás kellően pontos-e ahhoz, hogy olyan hibás állítást azonosítson, amely önmagában vagy egyéb hibás állításokkal együttesen lényeges hibás állításokat eredményezhet a pénzügyi kimutatásokban.
 - Meg kell határozni a nyilvántartott összegek várt értékektől való eltérésének azon összegét, amely további vizsgálat nélkül elfogadható.
 - A könyvvizsgálat végéhez közeli időpontban olyan elemző eljárásokat tervezzen meg és hajtson végre, amelyek segítséget nyújtanak a könyvvizsgálónak az arra vonatkozó átfogó következtetés kialakítása során, hogy a pénzügyi kimutatások összhangban vannak-e a könyvvizsgáló gazdálkodó egységről szerzett ismereteivel.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 530. Könyvvizsgálati mintavételezés
 - A könyvvizsgálati mintavételezés alkalmazásakor a könyvvizsgáló célja, hogy az ésszerű alapot nyújtson számára arra a sokaságra vonatkozó következtetések levonásához, amelyből a mintát kiválasztja.
 - A könyvvizsgálónak olyan mintaméretet kell meghatároznia, amely elegendő ahhoz, hogy a mintavételezési kockázatot elfogadhatóan alacsony szintre csökkentse.
 - A könyvvizsgálónak úgy kell kiválasztania a tételeket a mintához, hogy a sokaság minden egyes mintavételezési egységének esélye legyen a kiválasztásra.
 - A könyvvizsgálónak minden egyes kiválasztott tételen a célnak megfelelő könyvvizsgálati eljárásokat kell végrehajtania.
 - A könyvvizsgálónak meg kell vizsgálnia az azonosított eltérések vagy hibás állítások jellegét és okát és értékelnie kell egyéb területeire gyakorolt lehetséges hatást, a mintában talált hibás állításokat ki kell vetítenie a sokaságra.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 540. Számviteli becslések – beleértve a valós értékre vonatkozó számviteli becsléseket is – és a kapcsolódó közzétételek könyvvizsgálata
 - A pénzügyi kimutatásokban megjelenített vagy közzétett számviteli becslések, beleértve a valós értékre vonatkozó számviteli becsléseket észszerűek-e.
 - A pénzügyi kimutatásokban szereplő kapcsolódó közzétételek megfelelőek-e.
 - Át kell tekintenie az előző időszaki pénzügyi kimutatásokban foglalt számviteli becslések kimenetelét.
 - Pontbecslés vagy tartomány kialakítása a vezetés pontbecslésének értékelésére.
- 550. Kapcsolt felek
 - Függetlenül attól, hogy a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek megállapítanak-e a kapcsolt felekre vonatkozó követelményeket –, elegendő ismeretet szerezzen a kapcsolt felek közötti viszonyokról és ügyletekről.
 - Felismerni azokat a kapcsolt felek közötti viszonyokból és ügyletekből származó csalási kockázati tényezőket.
 - Kapcsolt felek közötti tranzakciók valós bemutatása.
 - Az ellenőrzés képesség egy gazdálkodó egység pénzügyi és működési politikáinak irányítására, a tevékenységéből származó haszon megszerzése érdekében.
 - Írásbeli nyilatkozatok közzétételét mindazokat a kapcsolt felek közötti viszonyokat és ügyleteket, amelyekről tudomásuk van.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 560. A fordulónap utáni események
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen arról, hogy az adott pénzügyi kimutatások a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban megfelelően tükrözik-e a pénzügyi kimutatások fordulónapja és a könyvvizsgálói jelentés dátuma között bekövetkező olyan eseményeket, amelyek a pénzügyi kimutatások módosítását vagy az azokban való közzétételt igénylik.
 - Nincsenek az eljárások meghatározva szokás: vezetéssel folytatott interjú és fordulónak utáni főkönyvi kivonat értékelése olyan fordulónap utáni események azonosítására melyek a beszámol számszaki vagy szöveges módosítását igénylik.
 - Megfelelő választ adjon azokra a tényekre, amelyek a könyvvizsgálói jelentés dátumát követően jutottak tudomására, és amelyek, ha azokról már akkor tudott volna, a könyvvizsgálói jelentés módosítására készíthették volna.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 570. A vállalkozás folytatása
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen és következtetést vonjon le arra vonatkozóan, hogy helyénvaló a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása a pénzügyi kimutatások készítése során (fordulónapot követő 12 hónapig).
 - A megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján következtetést vonjon le arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a gazdálkodó egységnek a vállalkozás folytatására való képességével kapcsolatban.
 - A jelen nemzetközi könyvvizsgálati standard előírásai szerint készítse jelentést.
 - Ha a pénzügyi kimutatásokat a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazásával készítették, a könyvvizsgáló megítélése szerint azonban a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel vezetés általi alkalmazása a pénzügyi kimutatások készítése során nem helyénvaló, a könyvvizsgálónak ellenvéleményt kell kibocsátania.
 - Ha a pénzügyi kimutatásokban a lényeges bizonytalanságot megfelelően közzéteszik, a könyvvizsgálónak minősítés nélküli véleményt kell kibocsátania, és a könyvvizsgálói jelentésnek tartalmaznia kell egy külön, „A vállalkozás folytatására vonatkozó lényeges bizonytalanság” című szakaszt.

A vállalkozás folytatása (570. témaszámú standard)

- Ha a vállalkozás folytatásának feltételezése helyénvaló, de lényeges bizonytalanság áll fenn: A könyvvizsgálónak meg kell határoznia, hogy a pénzügyi kimutatások:
 - megfelelően írják-e le az eseményeket, feltételeket és a vezetésnek ezek kezelésével kapcsolatos terveit
 - egyértelműen közléteszik-e, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn a gazdálkodó egységnek a vállalkozás folytatására való képességével kapcsolatban:
 - a. Ha megfelelő a közzététel – figyelemfelhívó záradék
 - b. Ha nem megfelelő a közzététel – korlátozott vélemény, vagy ellenvélemény
 - c. Ha a vezetés nem készít becslést a könyvvizsgáló kérése ellenére – hatókör korlátozás
- Ha a vállalkozás folytatásának feltételezése nem helyénvaló:
 - Ha a pénzügyi kimutatások a vállalkozás folytatását feltételezve készültek, de ez nem helyénvaló, akkor ellenvéleményt kell kibocsátani függetlenül a közzétételtől.
 - Ha a pénzügyi kimutatások nem a vállalkozás folytatását feltételezve készültek és ez helyénvaló, akkor figyelemfelhívó záradékban fel kell hívni a figyelmet az alternatív elvre.

500-599 Könyvvizsgálati bizonyítékok

- 580. Írásbeli nyilatkozatok (teljességi nyilatkozat)
 - Írásbeli nyilatkozatokat szerezzen a vezetéstől és adott esetben az irányítással megbízott személyektől arra vonatkozóan, hogy meggyőződésük szerint eleget tettek a pénzügyi kimutatások elkészítésével, valamint a könyvvizsgálónak adott információ teljességével kapcsolatos felelősségüknek.
 - Írásbeli nyilatkozatokkal támassza alá a pénzügyi kimutatások szempontjából releváns egyéb könyvvizsgálati bizonyítékokat vagy a pénzügyi kimutatásokban szereplő konkrét állításokat, ha ezt szükségesnek tartja, vagy ha ezt más nemzetközi könyvvizsgálati standardok előírják.
 - Megfelelően válaszoljon a vezetés és adott esetben az irányítással megbízott személyek által adott írásbeli nyilatkozatokra, vagy arra, ha a vezetés vagy adott esetben az irányítással megbízott személyek nem adják meg a könyvvizsgáló által kért írásbeli nyilatkozatokat (vélemény nyilvánítás visszautasítása).
 - Az írásbeli nyilatkozatok dátumának a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentés dátumához lehető legközelebb eső, de nem azt követő időpontnak kell lennie. Az írásbeli nyilatkozatoknak a könyvvizsgálói jelentésben megjelölt valamennyi pénzügyi kimutatásra és időszakra vonatkozniuk kell.
 - A társaság képviseleti joggal rendelkező vezetőinek kell aláírni (önálló – elég egyedül, együttes – együttesen kell).

600-699 Mások munkájának felhasználása

- 600. Speciális szempontok – Csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai
 - Világosan kommunikáljon a komponensek könyvvizsgálóival a komponensekre vonatkozó pénzügyi információkkal kapcsolatos munkájuk hatóköréről és ütemezéséről, valamint megállapításaikról.
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen a komponensek pénzügyi információiról és a konszolidációs folyamatról ahhoz, hogy véleményt adhasson ki arra vonatkozóan, hogy a csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban készültek-e.
 - Csoport szintű könyvvizsgálati stratégia, terv, kockázat becslés, lényegességi szint, jelentős egyenlegek, ügyletcsoportok, közzétételek, kontrollok, konszolidációs folyamat azonosítása.
 - Fel kell mérni a komponensek könyvvizsgálóinak, szakmai kompetenciáját, együtt kell működni, kommunikálni kell, meg kell határozni a munka típusát, határidőket, a felelősség nem adható át.
 - **610. A belső auditorok munkájának felhasználása**
 - A belső auditorok közvetlen segítség nyújtására történő felhasználása esetén munkájuk megfelelő irányítása, felügyelete és ellenőrzése.

600-699 Mások munkájának felhasználása

- 620. A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájának felhasználása
 - Meghatározza, hogy felhasználja-e könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkáját.
 - Ha felhasználja könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkáját, meghatározza, hogy ez a munka a könyvvizsgáló céljaira megfelel-e.
 - A könyvvizsgálónak értékelnie kell, hogy a könyvvizsgáló által igénybevett szakértő rendelkezik-e a könyvvizsgáló céljainak eléréséhez szükséges kompetenciával, képességekkel és tárgyilagossággal.
 - A szakértő megállapításainak vagy következtetéseinek relevanciáját és észszerűségét, valamint azok egyéb könyvvizsgálati bizonyítékokkal való összhangját, ha a szakértő munkája során jelentős feltételezéseket és módszereket használ, ezen feltételezések és módszerek adott körülmények közötti relevanciáját és észszerűségét, ha a szakértő munkája során a munkája szempontjából jelentős forrás adatokat használ, ezen forrásadatok relevanciáját, teljességét és pontosságát.
 - A könyvvizsgálónak a minősítés nélküli véleményt tartalmazó könyvvizsgálói jelentésben nem szabad hivatkoznia a könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájára.

700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés

- 700. A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítása és jelentéskészítés
 - Véleményt alakítson ki a pénzügyi kimutatásokra vonatkozóan a megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékból levont következtetések értékelése alapján.
 - Egyértelműen fejezze ki a véleményt egy írásbeli jelentésben.
 - Jelentés tartalma: Megnevezés, címzett, bevezető rész, vélemény, vélemény alapja, felelőségek, dátum, aláírás
 - Vélemény formája:
 - Valós bemutatást előíró keretelvek esetén: valós képet ad-e
 - Megfelelést előíró keretelvek esetén: keretelvekkel összhangban van-e
- 701. Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések kommunikálása a független könyvvizsgálói jelentésben
 - A könyvvizsgáló céljai, hogy meghatározza a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdéseket, és a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítását követően kommunikálja ezeket a kérdéseket a könyvvizsgálói jelentésben történő ismertetésük útján.
 - Közérdeklődésre számot tartó társaságoknál kötelező.

700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés

- 705. A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései
 - Ha a könyvvizsgáló a megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékok alapján arra a következtetésre jut, hogy a pénzügyi kimutatások egésze nem mentes a lényeges hibás állítástól.
 - Ha a könyvvizsgáló nem képes elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni annak a következtetésnek a levonásához, hogy a pénzügyi kimutatások egésze mentes a lényeges hibás állítástól.
 - Átfogó hatás ha nem korlátozódnak a pénzügyi kimutatások konkrét elemeire, számláira vagy tételeire ha mégis ilyenekre korlátozódnak, a pénzügyi kimutatások tekintélyes részét képviselik vagy képviselhetik, a közzétételek vonatkozásában alapvetőek a pénzügyi kimutatásoknak a felhasználók általi megértése szempontjából.
 - Minősített vélemény – korlátozott vélemény, ellenvélemény vagy a véleménynyilvánítás visszautasítása a pénzügyi kimutatásokra vonatkozóan.

700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés

- 706. Figyelemfelhívó bekezdések és egyéb kérdések bekezdések a független könyvvizsgálói jelentésben
 - Egy olyan kérdésre, amelyet ugyan megfelelően bemutattak vagy közzétettek a pénzügyi kimutatásokban, de jelentősége miatt alapvető abból a szempontból, hogy a felhasználók megértsék a pénzügyi kimutatásokat pl. vállalkozás folytatása elve érvényesülésével kapcsolatos bizonytalanságok, törvényi meg nem felelés, lényeges bizonytalanság.
 - Adott esetben bármilyen más kérdésre, amely releváns abból a szempontból, hogy a felhasználók megértsék a könyvvizsgálatot, a könyvvizsgáló felelősségét vagy a könyvvizsgálói jelentést.
 - Kötelező ha az előző évet nem könyvvizsgálták.

Minősített könyvvizsgálói jelentést eredményező körülmények (lényeges és átfogó hatás esetén)

	Vélemény-eltérés	Bizonytalanság		Egyéb
		Hatókör korlátozás	Eredendő bizonytalanság	
Figyelemfelhívás			X	X
Korlátozott vélemény	X	X		
Ellenvélemény	X			
Vélemény nyilvánítás visszautasítása		X	X	

A független könyvvizsgálói jelentésben szereplő vélemény minősítései (705. témaszámú standard)

A vélemény minősítéseinek esetei

	<i>A hatás lényeges, de nem átfogó</i>	<i>A hatás átfogó</i>
Ha a könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy a pénzügyi kimutatások lényeges hibás állítás(oka)t tartalmaznak.	Korlátozott vélemény	Ellenvélemény
Ha a könyvvizsgáló nem képes elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni ahhoz, hogy megállapítsa, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak a lényeges hibás állítást. (a könyvvizsgálónak nem sikerült elegendő és megfelelő bizonyosságot szerezni a beszámolóban szereplő adatok, állítások valódiságáról – nem tudunk mit mondani)	Korlátozott vélemény	Véleménynyilvánítás visszautasítása
A könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy bár az egyes bizonytalanságokra vonatkozóan elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzett, azok esetleges kölcsönhatása és a lehetséges kumulatív hatásuk miatt nem lehet véleményt alkotni a pénzügyi kimutatásokról		Véleménynyilvánítás visszautasítása

700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés

- 710. Összehasonlító adatok
 - Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen arról, hogy a pénzügyi kimutatásokban lévő összehasonlító adatokat minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekben az összehasonlító adatokra meghatározott követelményekkel összhangban mutatták-e be.
 - A könyvvizsgáló jelentéstételi kötelezettségének megfelelően készítsen jelentést.
 - Ha az előző időszaki pénzügyi kimutatásokat nem könyvvizsgálták, a könyvvizsgálónak egyéb kérdések bekezdésben szerepeltetnie kell a könyvvizsgálói jelentésben, hogy az előző időszak megfelelő adatait nem könyvvizsgálták. Egy ilyen kijelentés azonban nem menti fel a könyvvizsgálót az alól a követelmény alól, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen arra vonatkozóan, hogy a nyitó egyenlegek nem tartalmaznak olyan hibás állításokat, amelyek lényegesen érintik a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokat.

700-799 Könyvvizsgálói következtetések és jelentés

- 720. A könyvvizsgáló egyéb információkkal kapcsolatos felelőssége
 - Annak mérlegelése, hogy fennáll-e lényeges következtelenség az egyéb információk és a pénzügyi kimutatások között, lényeges következtelenség az egyéb információk és a könyvvizsgáló könyvvizsgálat során szerzett ismeretei között, megfelelő válasz adása, amennyiben a könyvvizsgáló azt állapítja meg, hogy úgy tűnik, fennállnak ilyen lényeges következtelenségek, vagy ha más módon a könyvvizsgáló tudomására jut, hogy úgy tűnik, az egyéb információk lényeges hibás állítást tartalmaznak.

800-899 Speciális területek

- 800. Speciális szempontok – Speciális célú keretelvekkel összhangban készített pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai
 - Konkrét felhasználói igényekre készült beszámoló pl. csoport számviteli elvek alapján
- 805. Speciális szempontok – Egyedüli pénzügyi kimutatásoknak és egy pénzügyi kimutatás konkrét elemeinek, számláinak vagy tételeinek könyvvizsgálatai
 - Pénzügyi kimutatások elemei
- 810. Összesített pénzügyi kimutatásokra vonatkozó jelentések kibocsátására vonatkozó megbízások
 - Összesített adatok pl. éves jelentés

Néhány hasznos link...

www.mkvk.hu

www.ifac.org

www.europa.eu

www.fee.be

Köszönöm szépen a figyelmet!